

udelukke enhver Bestemmelse derom. Vi gjøre som den Mand, der i en saare vigtig Sag har det i sin Magt, at stille nyttige Betingelser, men opgiver denne Magt og overlader det til en Anden i Fremtiden, under forandrede Omstændigheder, at benytte en muligt ligeartet Magt. Ved saaledes at skyde Ansvar et fra os, troer jeg, at vi gjør Bort til, at en fremtidig Forsamling heller ikke vil bære sit Ansvar paa den rette Maade, og det er den store Fare ved de Forslag, der ikke stille Betingelser. Ministeriet har fordret en Tillid, som maaskee aldrig noget Ministerium nogenstunde har fordret af en lovgivende Forsamling, og efter det af den ærede Ordfører stillede Forslag skulde man her fra Forsamlingens Side vise en saadan Tillid, — en saadan, som vi kun kunde vise den imod Mænd, om hvem vi maatte være fuldkomment forvisse, at de i fuldeste Maal vilde gennemføre de Anskuelser, som vi ansee for de rette. Jeg veed ikke, hvorpaa det ærede Medlem, der har stillet dette Forslag, grunder denne ubetingede Tillid. Jeg er ikke indviet i de Mysterier, der maatte give ham en saadan Berettigelse; thi, naar jeg seer hen til mange andre Sager, som have været forhandlede og afgjorte her i Salen, og, naar jeg navnlig har hørt den ærede Ordfører i de kraftigste og stærkeste Udryk udtale Mangel paa Tillid i mindre Sager, da bliver det mig virkelig usforklarligt, hvorledes man kan overlade Landets aller vigtigste Anliggende til en ubestemt Fremtid, til Tilfældets Afgjørelse. Jeg skal i al Korthed sige, hvorfor jeg ikke kan have en saadan Tillid; — jeg beklager høiligt, at jeg ikke kan have den, thi i et saa vigtigt Anliggende som dette er det sandelig ikke behageligt, ikke med fuld Tillid at kunne vende Blikket til det Ministerium, som skal vogte paa vor Skæbne i Fremtiden og varetage Fædrelandets Sag. Grunden til, at jeg ikke kan have denne Tillid, er den, at, da Ministertet efter Rindgjørelsen af 28de Januar 1852 udtalte sig om denne Sag, da — jeg er fuldt forvisset derom — troede Regjeringens Repræsentant ganske sikkert, at det var muligt at kunne gennemføre ethvert Ord, han dengang sagde; de Til-

sagn, han gav, vare vistnok givne efter den modneste Overveelse og fuldstændigste Prøvelse. Jeg er altsaa fuldt forvisset om, at den Mand, der dengang stod i Spidsen for Regjeringen, vilde gjøre alt Sit til, at Fællesforsætningen kun paa en constitutionel Maade skulde kaldes tillive. Men, da Tiden nærmede sig, da Forholdene stillede sig klarere, da man saa, hvilke Vanffeligheder det frembød, enten at gaae til Rigsdagen for Kongerigets Vedkommende eller at sammenkalde en Fællesforsamling, da veg man tilbage, da frygtede man for, at det vilde føre til store Forviklinger, da erklærede man paa den ene Side, at det vilde være Uret mod Hertugdømmerne, der som Kongerigets Rigsdag alene tog Beslutningen, og paa den anden Side erklærede man det særdeles vanffeligt at saae en Enighed bragt tilveie af en Fællesforsamling. Naar nu Tiden rykker nærmere frem, naar Fællesforsætningen skal kaldes tillive, kan det da ikke være muligt, at de forskellige Grundlove, tildeels byggede paa forskellige Principer, ville vanffeliggjøre Gjennemførelsen af Fællesforsætningen? At et ulige Valgsystem, at Vanffeligheden, som Holsteen frembyder med Hensyn til Skattebevillingsret, med Hensyn til Ministeransvarlighed og Deslige, bliver saa stor, saa overveiende, at Ministeriet igjen viger tilbage fra Conseqventerne? Er det ikke muligt, naar vi være rykkede Maalet saa nær som muligt, naar en endelig Beslutning skulde tages, naar Rigsdagen ligesom allerede havde opgivet den Myndighed, den har i Fællesanliggender, idet den ved gjentagne Leiligheder ligesom havde frastrevet sig den, og man ikke vovede at gennemføre nogen Fællesforsætning, er det da ikke muligt, at man til den Tid — jeg er overbevist om, at navnlig den høitærede Premierminister ingenlunde nu nærer en saadan Tanke — ifølge Forholdenes Vægt, atter kunde vige tilbage fra, hvad der nu er udtalt som en Selvsølge: at vi skulle erholde en Fællesforsætning med constitutionelle Rettigheder. Dette er min Frygt. Jeg kan ikke komme fra; at vi løbe en overordentlig stor Fare ved saaledes for Dieblirket at opgive vor constitutionelle Medvirkning, og derfor maa jeg endnu